BENCONT GROUP

ROČNÍK 2023 | ČÍSLO 10

BENCONT WEEKLY REPORT

Hyperinflácia

V TOMTO ČÍSLE:

Najaktuálnejší prípad hyperinflácie sa aktuálne spája najmä s Venezuelou. Vyskytovala sa ale aj v Európe, najmä v časoch ekonomickej transformácie republík východného bloku alebo v období po druhej svetovej vojne. Je možné, že by sa hyperinflácia objavila aj dnes na Ukrajine ? Ktoré zložky spotrebného koša ťahajú infláciu smerom nahor? Slovenskú ekonomiku v poslednom štvrťroku podporil domáci dopyt. Maloobchodné tržby v Eurozóne sú kvôli vysokej inflácii naďalej slabé. Čínsky zahraničný obchod sa medziročne prepadol, v USA výrazne posilnil najmä export. Na amerických štátnych dlhopisoch nastala historická inverzia. Si Ťin-pching opäť prezidentom Číny.

HYPERINFLÁCIA

Aktuálne žijeme v období, kedy je cenová hladina najvyššie za niekoľko desaťročí a vysoké ceny tovarov a služieb spôsobujú, že reálne mzdy domácností sa prudko znižujú. Inflácia má viacero podôb, vzniká z rôznych príčin a dosahuje rôzne úrovne. V tomto článku sa budeme venovať najmä krajnému prípadu, kedy sa inflácia vymkne spod kontroly a extrémny nárast cenovej hladiny naruší fungovanie celého štátu. V takomto prípade hovoríme o Hyperinflácii. Najznámejšie a najaktuálnejšie prípady hyperinflácie sa spájajú najmä s Venezuelou a Zimbabwe. Hyperinflácia sa však vo veľkom vyskytovala aj v Európe, najmä v časoch ekonomickej transformácie republík východného bloku.

Prípad hyperinflácie v Zimbabwe v roku 2008 sa spája s nadmerným tlačením peňazí do obehu. Dosiahla 79,6 miliárd % medzimesačne a bezcenná domáca mena bola v roku 2015 nahradená americkým dolárom.

Čo je, ako vzniká a kde sa vyskytuje hyperinflácia ?

Všeobecne ekonomická teória definuje hyperinfláciu ako nárast cenovej hladiny o viac ako 1000% počas jedného roka. Medzi výskumníkmi je najčastejšie používaná definícia od ekonóma Phillipa Cagana. Podľa Cagana je hyperinflácia pojem, ktorý označuje rýchly, nadmerný a nekontrolovateľný všeobecný rast cien v ekonomike. Zatiaľ čo inflácia meria tempo rastu cien tovarov a služieb, hyperinflácia je rýchlo rastúca inflácia, ktorá zvyčajne rastie viac ako 50 % mesačne. Podľa výskumnej práce José Saboina, hyperinflácia vzniká a vyskytuje sa najmä v ekonomikách, ktoré sú závislé od príjmov z prírodných zdrojov, ktorými disponujú (často v kombinácii s vysokou úrovňou štátnych zásahov do ekonomiky). Výskyt hyperinflácie je taktiež pozorovaný v štátoch kde boli obmedzené ekonomické slobody, najmä tie, ktoré sa týkajú vlastníckych práv a jednoduchosti podnikania. Okrem toho sa spája so zhoršujúcou sociálno-ekonomickou situáciou, kde je utlmený právny štát a demokratická zodpovednosť a zvyšuje sa nestabilita vlády.

Venezuela má stále najväčšie ropné zásoby spomedzi všetkých štátov sveta.

Konkrétne faktory, ktoré sa spájajú s nástupom hyperinflácie sú najmä vysoké fiškálne deficity, v niektorých prípadoch financované zahraničným dlhom, neschopnosť udržať určitý výmenný kurz a obmedzenia transakcií na finančnom účte platobnej bilancie.

Aktuálne (hyper)inflačné tlaky

Podľa Caganovej definície aktuálne sledujeme hyperinfláciu už iba vo Venezuele. Hyperinflačný proces venezuelskej ekonomiky už je v dezinflačnej fáze, aj keď koniec roka 2022 sa niesol v ďalšom zvýšení inflačných tlakov. Z vrcholu v roku 2019, kedy dosiahla inflácia úrovne cez 350 000% dnes už spomalila svoj rast na „iba“ 156%. Na ukončenie hyperinflačného procesu sa však rast cenovej hladiny musí spomaliť pod úroveň 50% medziročne a vydržať pod touto hladinou minimálne 5 rokov. Dôvodom pre vznik hyperinflácie bola najmä sociálna a hyperpopulisticky orientovaná politika pre-

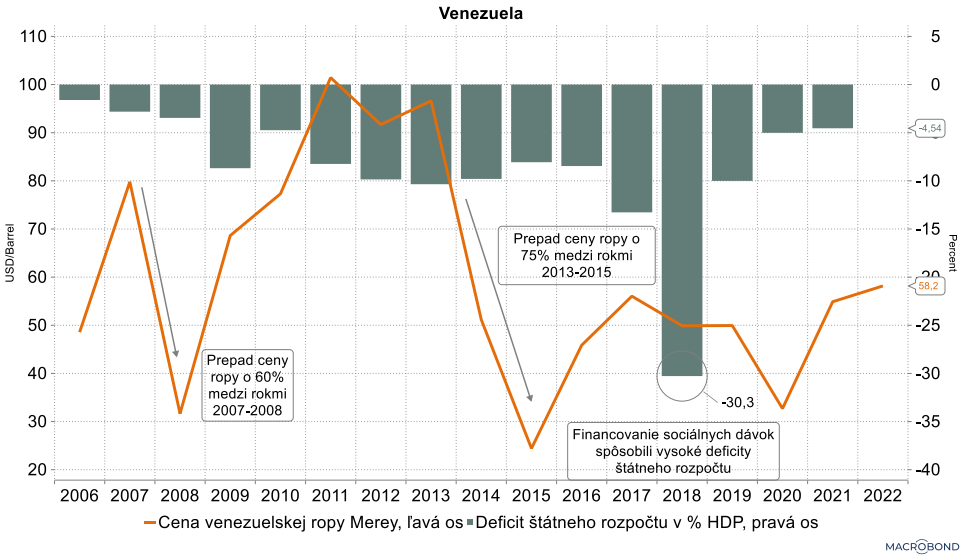

Česku a Slovensku sa hyperinflácii počas ekonomickej transformácie podarilo vyhnúť.

zidenta Huga Cháveza, ktorý využíval najmä príjmy z exportu vtedy drahej ropy na sociálne zabezpečenie obyvateľstva. Pokles ceny ropy o 60% však spôsobil, že financovanie sociálnych balíčkov z ropných príjmov už nebolo možné a štát zasiahla chudoba. Po smrti Cháveza pokračoval v rovnakej politike aj prezident Nicolas Maduro, ktorý Venezuelu ešte výraznejšie zadlžoval. Deficit štátneho rozpočtu za posledných 15 rokov dosiahol priemernej úrovne 10% HDP, pričom v roku 2019 vrcholil na 30% HDP. Zároveň sa cena venezuelskej ropy Merey v tomto období prepadla o 75%. Nadmerné tlačenie a rozdávanie venezuelského bolívaru následne viedlo k nekontrolovateľnému rastu cenovej hladiny a rozpadu ekonomiky. Dôsledkami tejto udalosti sa stala domáca mena bezcenná a nepoužiteľná. Dôsledky hyperinflácie môžeme sledovať v extrémnej chudobe obyvateľstva. Pomer domácností žijúcich v chudobe dosiahol v roku 2019 vo Venezuele 96,2%, pričom v extrémnej chudobe žilo 79,3% domácností. Štát zaznamenal vysoký odliv obyvateľstva, ktoré sa zamestnalo v zahraničí a rodinným príslušníkom, ktorý vo Venezuele zostali, posielali časť ich príjmu vo forme remitencií. Aj vďaka tomu sa stal americký dolár preferovanou menou oproti bezcennému bolívaru.

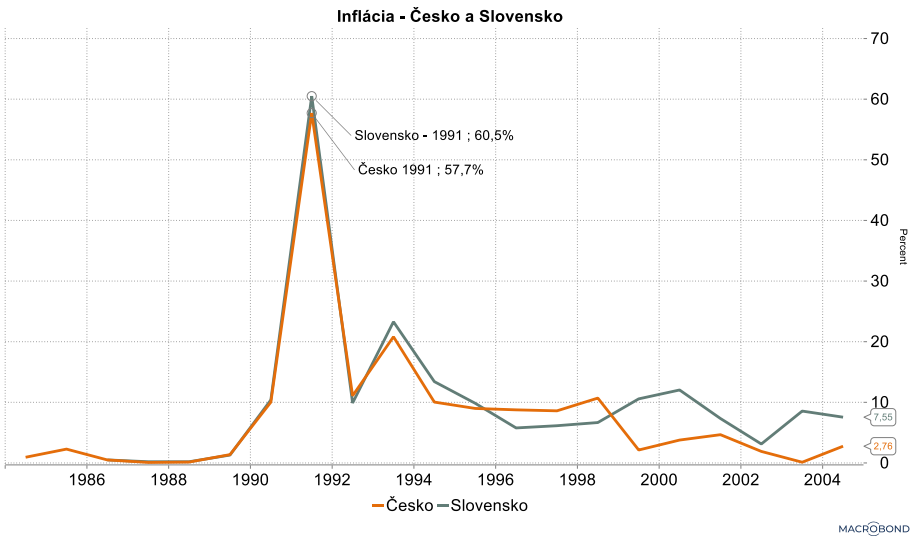

Hyperinflácia v Európe

Počas cenovej liberalizácie v roku 1991 cenová inflácia na Slovensku vzrástla na 60,5% a v Česku na 57,7%. Tieto úrovne sú však oproti ostatným štátom východného bloku v tom istom období veľmi nízke. Hyperinfláciu sme po páde železnej opony mohli sledovať v Rusku, Poľsku, Bulharsku, Chorvátsku, Bielorusku aj na Ukrajine.

*V niektorých štátoch bývalého východného bloku sme počas tranformácie sledovali nárast cenovej hladiny o viac ako **1000%.***

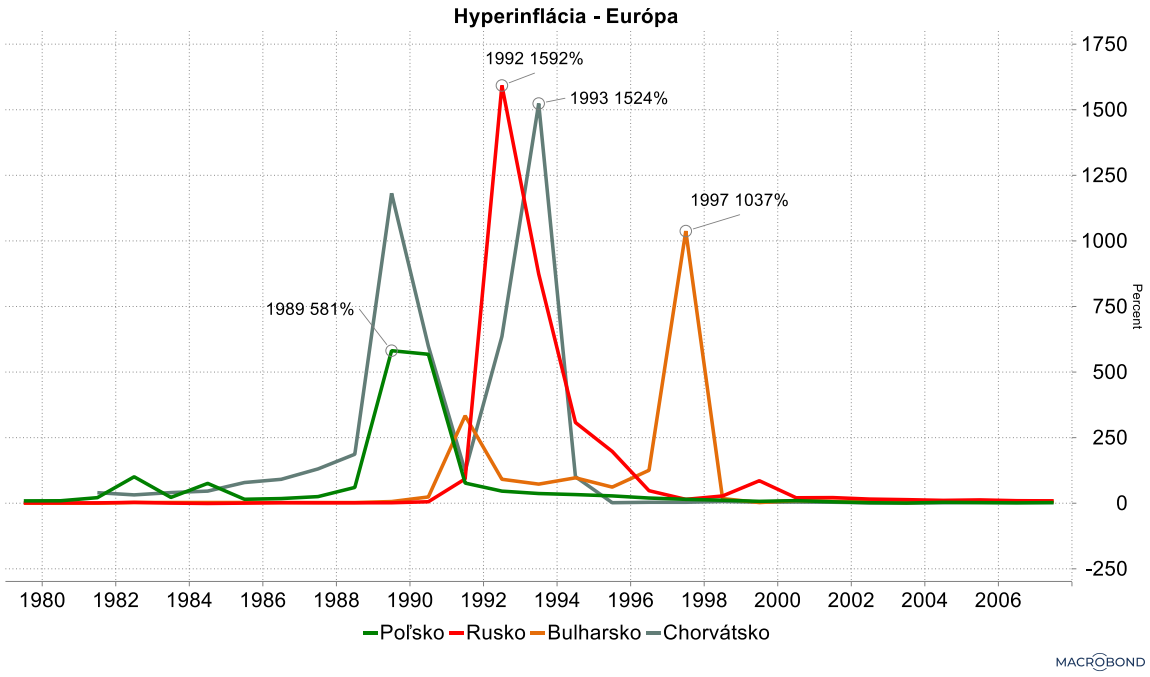

Stredoeurópske štáty zvládli stabilizáciu lepšie ako východné a balkánske štáty-

Terapiu šokom, ktorá zasiahla obyvateľov stredoeurópskych krajín, pomohli zmierniť reformy významných politikov a ekonómov. V Poľsku bol za reformy zodpovedný minister financií Leszek Balcerowicz, ktorého 10-bodová reforma doviedla Poľsko na post najviac prosperujúcej ekonomiky z bývalých komunistických republík. Hlavným bodom bola modernizácia výroby a naštartovanie exportu poľských výrobkov, a zároveň získanie podpory Medzinárodného Menového Fondu a Svetovej Banky. K zvládnutiu tranzície Poľska výrazne pomohlo aj odpustenie 50% z celkového dlhu štátu, ktoré sa podarilo Balcerowiczovi vyjednať. Napriek všetkým pozitívam sa v Poľsku nepodarilo vyhnúť sa hyperinflácii, ktorá nakoniec spôsobila vyššiu úroveň nezamestnanosti vo viacerých regiónoch. Tá sa však od roku 2013 dostala pod úroveň 10% a odvtedy nad túto úroveň nestúpla.

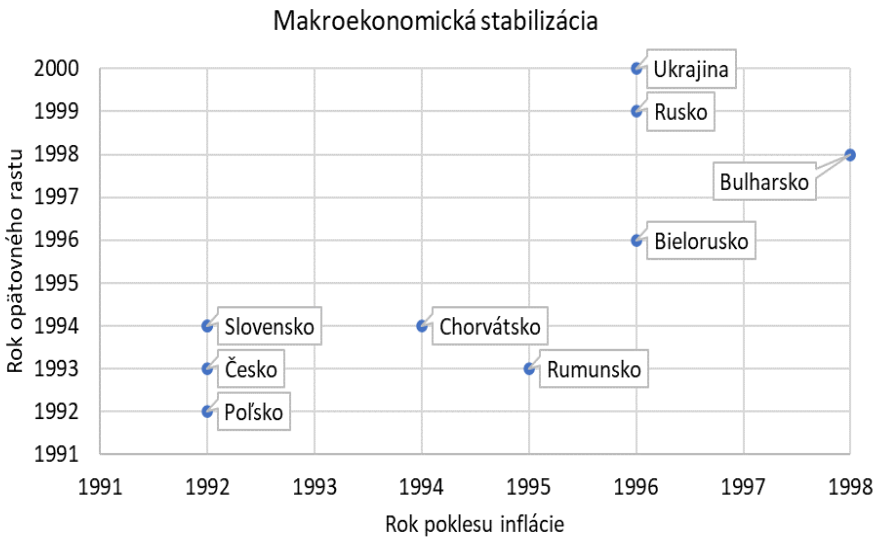

V Československu bol za reformy zodpovedný minister financií Václav Klaus, ktorý je považovaný za otca kupónovej privatizácie. Skokovité uvoľnenie cien a devalvácia koruny na začiatku roka 1991 spôsobilo v januári nárast cien o 26%. Inflačné tlaky však následne povolili a počas celého roka sa inflácia dostala na úroveň 57%. V Československu sa teda hyperinflácii podarilo vyhnúť, ale napriek tomu kvôli menovej reforme prišlo obyvateľstvo o 100 miliárd korún na vkladoch. To zapríčinil vysoký rast životných nákladov, ktoré rástli o 54%, pričom priemerný úrok na vkladoch predstavoval iba 9%

Môže sa v Európe zopakovať hyperinflácia ?

Aktuálne obdobie vysokej inflácie zasiahlo malé a otvorené európske ekonomiky. Z dôvodu vojny na Ukrajine a následnému prudkému rastu cien energií sa inflačná špirála ukázala najmä v ekonomikách, ktoré boli závislé od importu ruských energií. Medziročný nárast spotrebiteľských cien v januári 2023 na Slovensku dosiahol 15,2%, v susednom Česku 17,5%. Najvyššia inflácia to štátov EÚ je momentálne nameraná v Maďarsku na úrovni 25,4%. o hyperinflácii technicky hovoriť stále nemôžeme, ale napriek tomu je inflácia nad 20% výrazným problémom pre domácnosti. Maďarsko aktuálne spĺňa viacero znakov, ktoré boli pozorované pri štátoch, v ktorých vznikla hyperinflácia. Najdôležitejším bodom je populistická politika Viktora Orbána, zhoršovanie pozície v medzinárodných organizáciách, a taktiež vysoká úroveň zadlženia (25% dlhu je v cudzej mene). Vysoká inflácia,

*Maďarsko má aktuálne najvyššiu infláciu medzi štátmi **EÚ— 25,4%.***

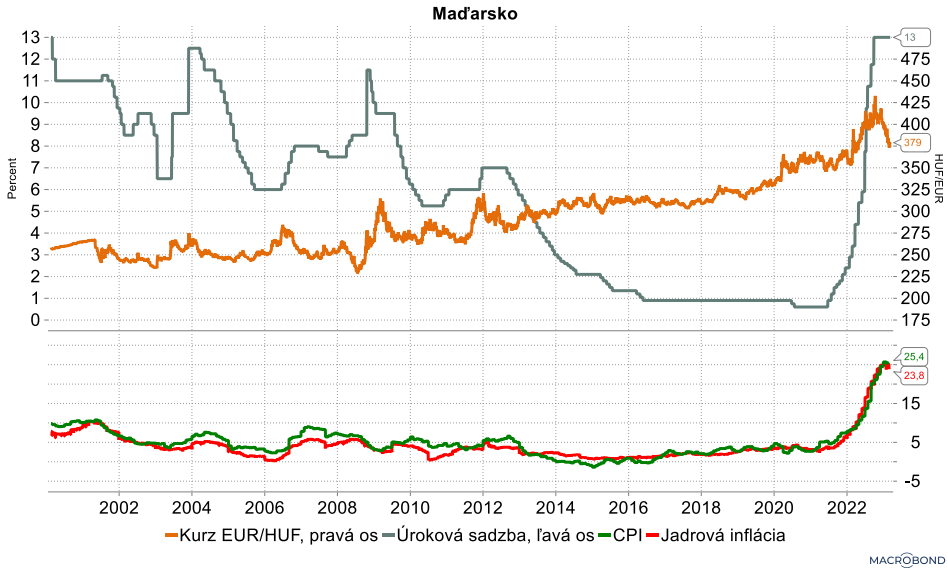

ktorá zasiahla Maďarsko sa aktuálne prelieva z vysokých cien energií do cien tovarov a služieb. V spotrebnom koši na výpočet inflácie v Maďarsku tvorí najväčšiu časť 21,4% odbor potravín a nealkoholických nápojov, ktorých ceny sa v januári 2023 medziročne zvýšili o 46,9%. Základná úroková sadzba, ktorá je už niekoľko mesiacov nezmenená na úrovni 13% zatiaľ na pokles inflácie nevplýva .

Záver

Extrémny nárast cenovej hladiny vo forme hyperinflácie vzniká aj v ekonomikách, ktoré sú postihnuté vojnovým konfliktom. Známy je najmä prípad hyperinflácie v Maďarsku po druhej svetovej vojne. Vysoký dopyt po statkoch v kombinácii s ich nedostupnosťou spôsobili nárast cenovej hladiny o extrémnych 41,9 biliard %. Ceny tovarov sa v júli 1946 v Maďarsku zdvojnásobili každých 15 hodín.

Hyperinflácia by sa aktuálne mohla v Európe vyskytnúť najmä na Ukrajine, ktorá je vojnovom konflikte s Ruskom. Počas konfliktu v roku 2014 sa inflácia na Ukrajine dostala na úroveň 60% a ukrajinská hrivna oslabila o 70%. Pre Ukrajinu je ekonomicky veľmi dôležitý východný región, ktorý tvorí štvrtinu priemyselnej aktivity celého štátu a aktuálne je z časti okupovaný ruskou armádou. Inflačné tlaky tak na Ukrajine vznikajú najmä z dôvodu nedostatočnej ponuky tovarov. Aktuálne sa inflácia na Ukrajine pohybuje na úrovni 26% a ukrajinská hrivna oslabila o 30%. Po ukončení vojnového konfliktu a obnovení ekonomiky, ktorá sa v roku 2022 prepadla o 30%, môžeme očakávať rapídnejší nárast cien z dôvodu obnoveného dopytu. (zl)

*Ukrajina zažila počas ekonomickej transformácie hyperinfláciu na úrovni viac ako **4000%**.*

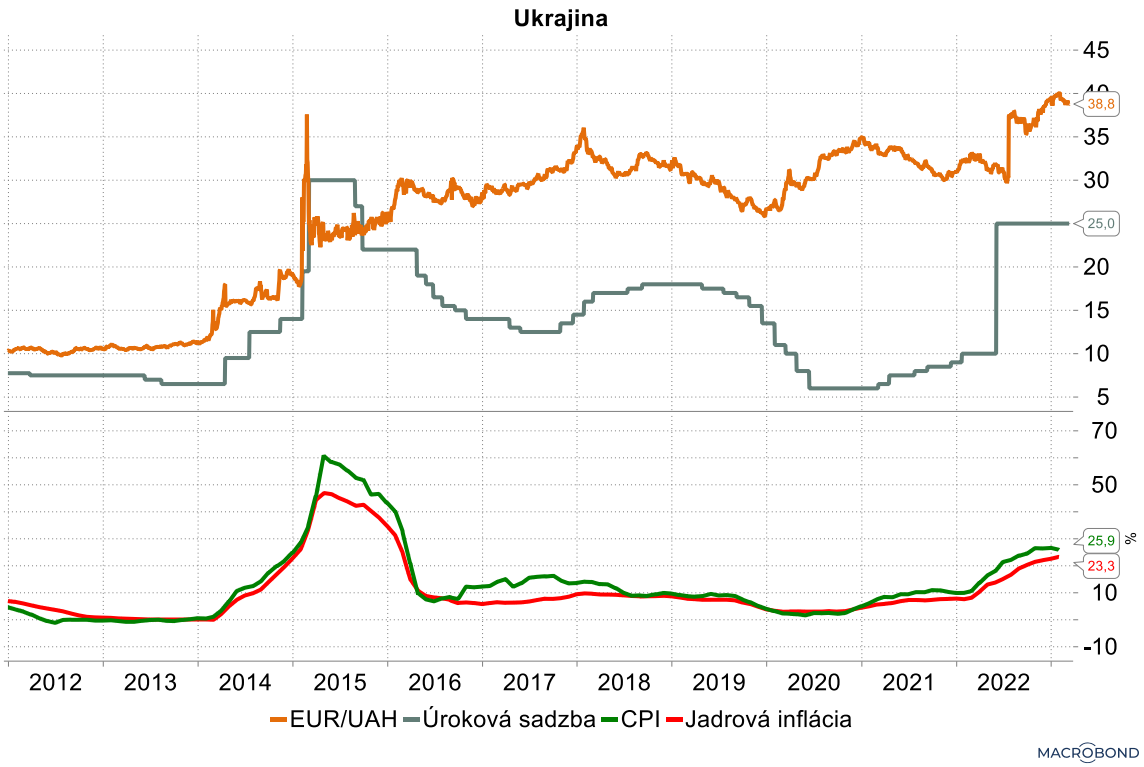

Zložky, ktoré ťahajú infláciu nahor

*Ceny potravín začali výrazne rásť v **prvej polovici roka 2022**, zatiaľ čo pohonné hmoty po dosiahnutom vrchole začali miernejšie klesať.*

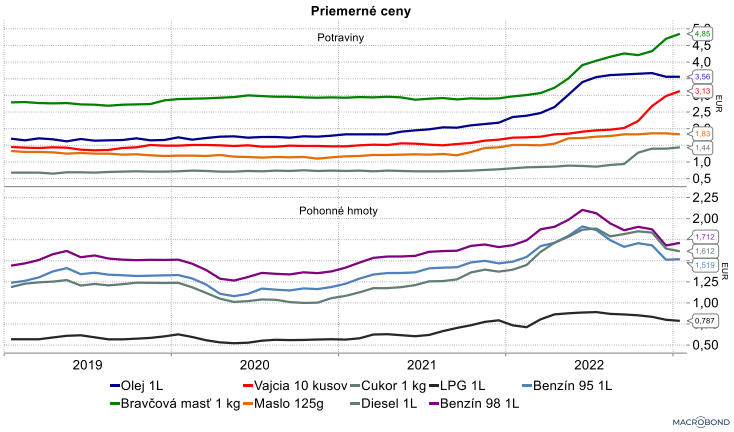

Medziročná miera inflácie na Slovensku dosiahla v januári 15,2%. Jadrová inflácia za január predstavovala 16,5%, čiže predbehla celkovú o 1,3 p.b. Keďže do jadrovej inflácie sa nezapočítavajú ceny energií a bývania, je viditeľné, že tieto položky spotrebného koša ťahajú infláciu smerom nadol. Pri porovnaní váh spotrebného koša medzi rokmi 2022 a 2023 je evidentné, že nastali výrazné medziročné zmeny. Svoj podiel na výdavkoch medziročne zvýšili najmä potraviny a nealkoholické nápoje o viac ako 30 bodov, konkrétne mliečne výrobky a vajcia spolu s mäsom a obilninami. Z potravín najviac stúpla cena vajec a to až o 81% v porovnaní s priemernou cenou v januári 2022. Vajce ako základná surovina pri príprave mnohých ďalších potravín ich tým pádom priamo zdražuje. Za nárastom cien vajec stojí hlavne vypuknutie vtáčej chrípky v USA, ktorá zabila rekordný počet 44 miliónov sliepok, čím sa zvýšili náklady, keďže farmy musia vo všeobecnosti utratiť kŕdle, aby sa zabránilo ďalšiemu šíreniu, potom dezinfikovať a doplniť zásoby. Vplyv vtáčej chrípky pretrváva dlhšie obdobie teda bola obmedzená ponuka zatiaľ čo dopyt ostával vysoký. Ďalej za 1 kg bravčovej masti si slovenské domácnosti priplatili medziročne o 78% viac. Jedno kilogramové balenie cukru stojí o 63% viac ako minulý rok. Výroba cukru patrí medzi energeticky najnáročnejšie odvetvia a v Európskej únii je závislá najmä od plynu, ktorého ceny v priebehu roka prudko vzrástli, keďže kľúčový producent Rusko obmedzil dodávky. Medzi ďalšie potraviny, ktorých ceny rástli rýchlejším tempom od 41% do 54% patrí margarín, múka, olej, zemiaky a syr. Prerušenie dodávateľského reťazca, konflikt na Ukrajine alebo klimatické zmeny, náklady na dopravu a zvýšené spotrebiteľské výdavky na potraviny – to všetko sú faktory, ktoré sa premietajú do vyšších cien potravín. Očakáva sa, že spotrebiteľské ceny potravín budú aj v roku 2023 rýchlo rásť a zostanú hlavnou hnacou silou inflácie v roku 2023. Medzi položkami, na ktoré spotrebitelia míňajú najviac ostáva bývanie, voda, elektrina plyn a ostatné palivá, aj keď sa ich váha v spotrebnom koši medziročne znížila. Cena hnedého uhlia v priebehu jedného roka a najmä počas zimných mesiacov, kedy je po ňom vysoký dopyt, stúpla o 61%. Nižšie rozdiely sú zaznamenané pri pohonných hmotách a elektrine, ktorých ceny v posledných mesiacoch klesali v dôsledku miernejšej zimy, ale opäť sa začínajú šplhať nahor. Očakáva sa, že vysoké ceny energií udržia inflačné tlaky na širokom základe. Na rok 2023 je predpokladaný rast spotrebiteľských cien na Slovensku na úrovni 9,7% a v roku 2024 by mohla dosiahnuť inflácia 5,3%, čím by sa viac priblížila k cieľu EÚ stanovený na 2%. (mvj)

*Pri pretrvávaní rastového trendu cien potravín budú vajcia v roku 2024 **o 16% drahšie** ako v januári 2023 a **o 150% drahšie** ako spred piatich rokov.*

Priemerná cena potravín (€)		2019	2020	2021	2022	2023	2024
		január	január	január	január	január	5,3% CPI
Vajcia	10 kusov	1,45	1,49	1,47	1,73	3,13	3,62
Cukor	1 kg	0,68	0,72	0,73	0,81	1,44	1,66
Bravčová masť	1 kg	2,79	2,89	2,93	2,97	4,85	5,60
Margarín	250 g	0,73	0,74	0,7	0,9	1,39	1,61
Múka polohrubá	1 kg	0,49	0,49	0,5	0,58	0,89	1,03
Olej	1 l	1,7	1,74	1,83	2,35	3,56	4,11
Zemiaky	1 kg	0,77	0,74	0,6	0,72	1,04	1,20
Syr	1 kg	6,85	6,78	6,96	7,81	11,07	12,79
Plnotučné mlieko	1 l	0,9	0,9	0,9	0,99	1,33	1,54
Ryža	1 kg	1,34	1,48	1,53	1,7	2,22	2,56
Maslo	125 g	1,33	1,19	1,17	1,51	1,83	2,11

Rast HDP podporil domáci dopyt

*Výkony jednotlivých odvetví boli **miernejšie** ako v **3. štvrťroku.***

V súhrne za celý rok 2022 dosiahol HDP Slovenska nominálny objem 107,7 mld. EUR v bežných cenách. V stálych cenách vzrástol o 1,7% a v porovnaní s rokom 2019, teda predpandemickým obdobím, ide o zlepšenie výkonu ekonomiky o 1,2%. Slovenská ekonomika si síce udržala rastový trend, avšak posledný štvrťrok HDP rástlo najpomalším tempom a to o 1,1%. Zo všetkých 10 sledovaných skupín odvetví až 8 zaznamenalo pozitívny výsledok a vykazovali rast v rozpätí od 0,6% v prípade odborno-vedeckých činností až po 7,5% rast v odvetviach veľkoobchodu, maloobchodu, dopravy a službách. Teda celkový výsledok podporili najmä výrazne míňajúce domácnosti a investičné aktivity, kedy domáci dopyt pretrval aj napriek vysokej inflácii. Odvetvie priemyslu, ktoré má štvrtinový podiel na tvorbe HDP sa medziročne znížil o 1,2% a aj napriek vysokému rastu výroby motorových vozidiel a výroby kovov tlmil výkon ekonomiky. Finančné a poisťovacie činnosti sa už dva roky nachádzajú v negatívnych číslach, pričom pokles za rok 2022 predstavoval 21,8%.

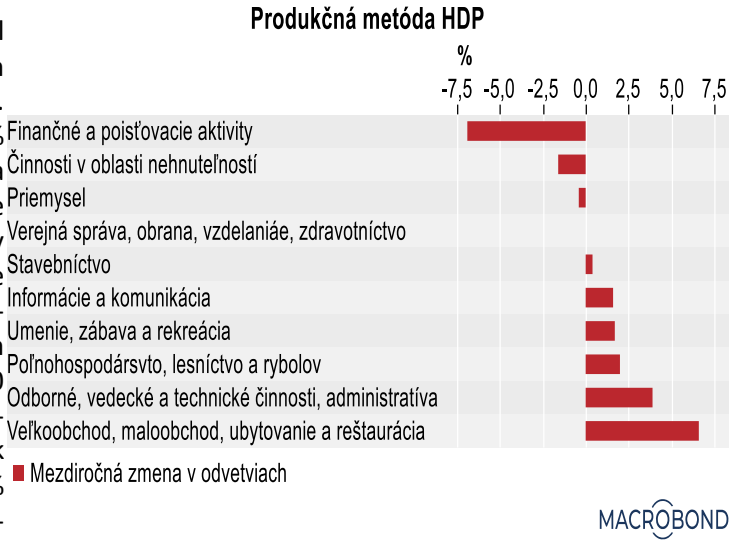

Odhady Európskej komisie pre rast slovenskej ekonomiky sa zhodli s reálnymi výsledkami ŠÚ SR. Po 1,7% raste v roku 2022 sa predpokladá, že reálny HDP vzrastie o 1,5% v roku 2023 a o 2% v roku 2024. Hoci sa stále očakáva, že oslabenie globálneho dopytu bude zaťažovať ekonomickú aktivitu. (mvj)

Maloobchodné tržby v sú Európe stále slabé

Vysoká inflácia v Eurozóne znižuje maloobchodné tržby, čo potvrdzuje znížený dopyt na strane domácností.

Maloobchodné tržby v Eurozóne v prvom mesiaci nového roku pokračovali v sérii poklesov. Aj keď sa oproti výsledkom predchádzajúcich mesiacov zdá prepad trochu miernejší, odhady trhu to však nenaplnilo. Tržby medziročne klesli o 2,3%, pričom očakávanie prepadu bolo na úrovni 1,8%. Znaky prebiehajúcej krízy výšky životných nákladov, ktorou si aktuálne mnoho Európanov prechádza môžeme vidieť odzrkadlené predovšetkým na poklese tržieb za nákupy potravín či palív, obe klesli medziročne zhruba o 5%. Online nákupy klesali medziročne o 10%. Istý vplyv na výsledok môže mať aj porovnávanie s výsledkom januára202, ktorý dosiahol pomerne dobré výsledky. Najväčšie medziročné prepady zaznamenali z krajín Eurozóny Belgicko a Nemecko. Vysoké životné náklady sužujúce obyvateľov sú výsledkom toho, že infláciu v Eurozóne totiž už môžeme charakterizovať ako dopytovú, teda vidíme preliatie cenových nárastov do všetkých odvetví. V januári bola inflácia eurozóny na úrovni 8,6%, vo februári sa razantne nezižovala a medziročný rast ostal na

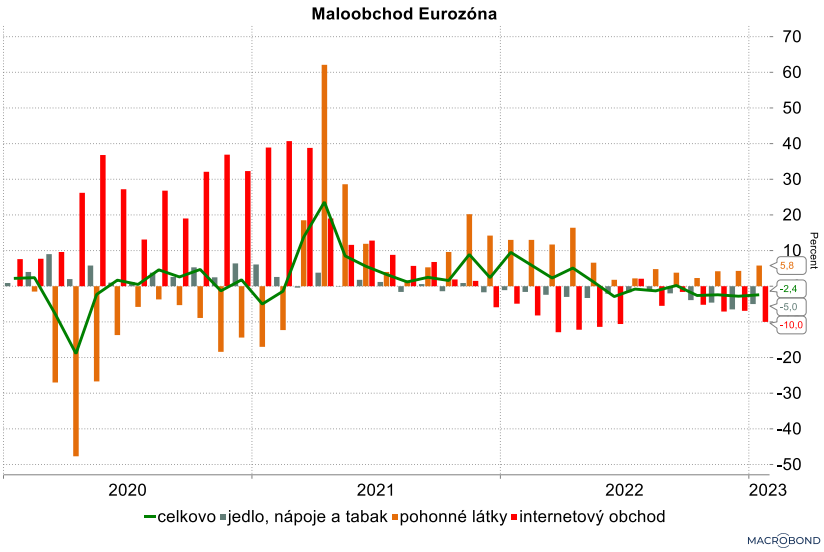

podobnej úrovni, 8,5%. To znamená, že v nasledujúcom mesiaci budeme sledovať zjavne veľmi podobný vývoj tržieb, odzrkadľujúci naďalej slabý spotrebiteľský dopyt. To samozrejme, spolu s navyšujúcimi sa úrokovými sadzbami, ktoré reagujú na vysokú infláciu, bude prispievať, aspoň v najbližšom období, k ďalšiemu spomaľovaniu ekonomiky. (jh)

Vývoj zahraničného obchodu v Číne a USA

Čínska ľudová republika poskytla agregované údaje vývoja obchodu za január a február. Údaje sú takto uvádzané z dôvodu prechodu do nového lunárneho roka, ktorý sa vždy odohráva práve v rozmedzí týchto mesiacov. Výsledok obchodovania teda v tomto roku skončil v pluse, prebytok dosiahol takmer 117 miliárd dolárov, čo je v porovnaní s minulým rokom nárast o takmer 7%. Nejedná sa ale o následok navýšenia obchodovaného objemu, ale len cien. Celkovo bola totiž hodnota importov a exportov spolu ako celku nižšia oproti minulému roku o viac ako 8%. Zásluhu na takomto výsledku má predovšetkým teda fakt, že export sa prepadával menej, ako import, čím sa zvýšil rozdiel medzi importom a exportom. Vývoz krajiny bol o takmer 7% slabší, ako pred rokom, import do krajiny zaostal o viac ako 10%. K miernejšiemu prepadu exportu v sledovanom období pravdepodobne dopomohol aj to, že čiastočne vzrástol export elektroniky, ktorá zodpovedá za takmer 60% hodnoty exportov. Z výsledkov importov naopak jasne vidíme, že domáci dopyt je v útlme. Výslednej hodnote nenapomáha ani silná hodnota doláru. Okrem slabého domáceho dopytu vidíme v číslach aj slabý globálny dopyt. Či už o tom hovorí výsledok exportu ale aj importu, keďže krajina si mnoho častí a materiálov dováža na spracovanie a následne tovary exportuje. Takýto postup zahŕňa množstvo spoločností, ktoré do Číny presmerovali istú časť svojich aktivít pre znižovanie nákladov. Čo sa týka obchodovania s jednotlivými krajinami, najsilnejším partnerom bolo zoskupenie ASEAN, zodpovedné za viac ako 15% zahraničného obchodu, kam vývoz rástol o takmer 18% a takisto vzrástol export do Ruska. Obchod s EÚ ako druhým najväčším partnerom klesol o takmer 3% a so Spojenými štátmi ako tretím o vyše 10%. EÚ tvorilo takmer 14% celkovej obchodovanej hodnoty a Spojené štáty okolo 11%. Podľa predpokladov čínskej vlády, súčasný klesajúci záujem môže ohroziť obnovu krajiny po pandémii. Rovnako treba však zobrať do úvahy aj to, že veľká časť západných spoločností, ktorá Čínu dlhé roky využívala ako „montážnu dielňu“ svoje aktivity z krajiny sťahuje. Dôvodmi prečo tak spoločnosti začali uvažovať mohli byť prvotne spojené s prerušeniami výroby kvôli pandémii, ktoré boli donedávna veľmi striktné, no dôvodom je určite aj rastúce geopolitické pnutie. V každom prípade, odchod spoločností z Číny do iných ázijských krajín môže takisto ovplyvniť výšku exportov a celkové obchodovanie tejto krajiny. V Spojených štátoch sa v januári oproti decembru mierne prehĺbil deficit obchodovania, naznačujúc tak možné mierne oživenie domáceho dopytu, keďže importy krajiny jemne prevýšili jej exporty. Medziročne sa však deficit znížil o takmer 22% a dosiahol hodnotu 68,3 miliardy dolárov, dopyt tak ani zďaleka nie je pri plnej sile. Exporty vzrástli medziročne o 13,3% a importy o 3,5%, tu teda takisto pri exportoch môže hrať úlohu silné postavenie dolára. Pri vývoze najviac zavážil predaj spotrebiteľských statkov, predovšetkým farmaceutických tovarov a takisto predaj automobilov, pri dovozoch zas najviac prispel nákup telefónov a tovarov do domácností a takisto automobilov. V nasledujúcich mesiacoch budeme pravdepodobne naďalej sledovať utlmený záujem naprieč ekonomikami vzhľadom na spomaľovanie ekonomík súperiacich s vysokou infláciou. (jh)

*Čínsky export oproti minulému roku zaostal o **7%** a import o **10%**. V USA export rástol o **13,3%** a import o **3,5%**.*

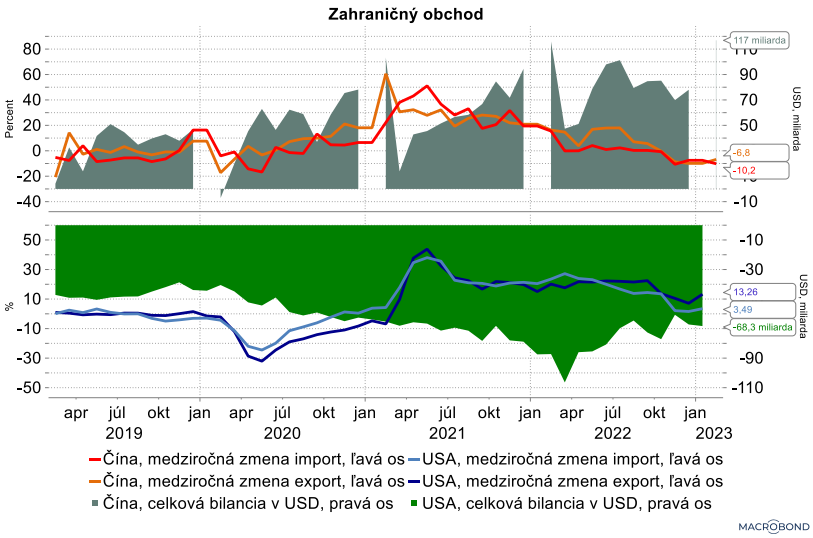

Inverzia na štátnych dlhopisoch USA

Výnos 2-ročných štátnych dlhopisov prekonal 10-ročné o 1 p.b. prvý krát od roku 1981.

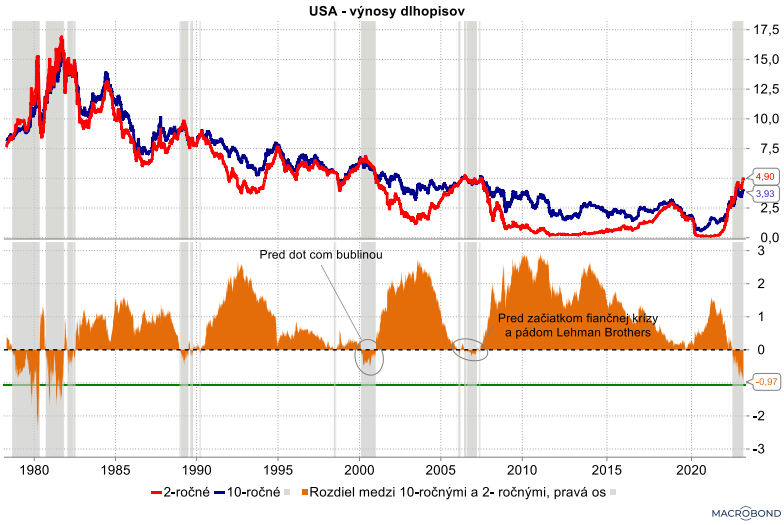

Dvojročné štátne dlhopisy USA sa tento týždeň obchodovali s najširším rozdielom nad 10-ročnými dlhopismi za viac ako štyri desaťročia, čo jasne naznačuje, že investori s pevným výnosom očakávajú recesiu. Inverzia krátkodobých a dlhodobých výnosových kriviek štátnych dlhopisov je jedným z predstihových ukazovateľov recesie. V tomto prípade sa výnos rozumie ako miera návratnosti, ktorú ponúka investícia do dlhopisu. Stalo sa tak po vystúpení predsedu Federálneho rezervného systému Jerome Powella, ktorý informoval o potrebe vyššieho zvýšenia úrokových sadzieb s cieľom ochladiť infláciu a ekonomiku. Výnos dvojročných dlhopisov sa v stredu dotkol 5,08 %, čo je najvyššia úroveň od roku 2007. Výnosy s dlhšou dobou splatnosti zostali stabilné. 10 – ročné pod 4 % a 30 – ročné ešte nižšie okolo 3,8 %. Výsledkom bol nárast rozpätia medzi 2- a 10-ročnými výnosmi, ktorý po prvý krát od roku 1981 prekonal jeden percentuálny bod.

Princíp porovnávania krátkodobých a dlhodobých dlhopisov spočíva v tom, že dlhodobé požičiavanie nesie so sebou vačšie riziko ako krátkodobé požičiavanie, a preto úrokové sadzby pre dlhodobé dlhopisy musia byť vyššie (očakávame vyšší výnos) ako sadzby pre krátkodobé dlhopisy. Skutočné sadzby však určujú trhové sily. Ak sú očakávania recesie v nasledujúcich dvoch rokoch vysoké, zvyšuje to rizikovú prirážku na 2 -ročných dlhopisoch, ale neočakáva sa, že by recesia trvala 10 rokov, a preto úroky na 10- ročných dlhopisoch nerastú tak prudko. (mv)

Si Ťin-pching opäť prezidentom

Si Ťin-pching bol jednohlasne zvolený za prezidenta na tretie funkčné obdobie za sebou.

Čínski zákonodarcovia v piatok jednomyseľne hlasovali za udelenie tretieho funkčného obdobia Si Ťin-pchingovi, čím sa zavŕšil jeho vzostup na najvyššieho vodcu svetovej ekonomiky. Si Ťin-pching vyhral hlasovanie v Národnom ľudovom kongrese 2 952:0, čím oficiálne získal ďalších päť rokov pri moci a demonštroval svoju bezkonkurenčnú kontrolu nad vládnucou komunistickou stranou. Jednohlasne vyhral aj v roku 2018, v tom istom roku, keď Čína zrušila ústavné ustanovenia, ktoré by mu bránili v treťom volebnom období. Tieto výsledky hovoria sami za seba o demokratickom vývoji krajiny.

Každoročné legislatívne zhromaždenie opätovne vymenovalo Si Ťin-pchinga za predsedu Ústrednej vojenskej komisie, čo z neho robí šéfa najväčších svetových ozbrojených síl vzhľadom na aktívny personál.

Kľúčové meradlo čínskych akcií MSCI vymazalo všetky svoje zisky za tento rok, čo bolo spôsobené neistotou ohľadom ekonomického výhľadu týkajúceho sa prebiehajúceho Národného ľudového kongresu. Zmiešané ekonomické údaje narušili optimizmus v súvislosti s oživením Číny potom ako čínsky predstavitelia oznámili cieľ rastu na tento rok na úrovni približne 5 %, čo je menej ako väčšina odhadov. (mv)

Historický prehľad Čínskych lídrov

Tam kde sa sekcie prekrývajú nebolo jasné kto má „posledné slovo“

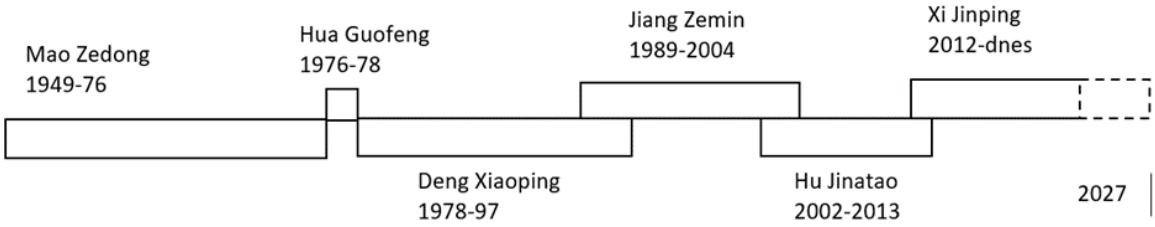

AKTUÁLNY VÝVOJ NA TRHOCH

EUR/USD

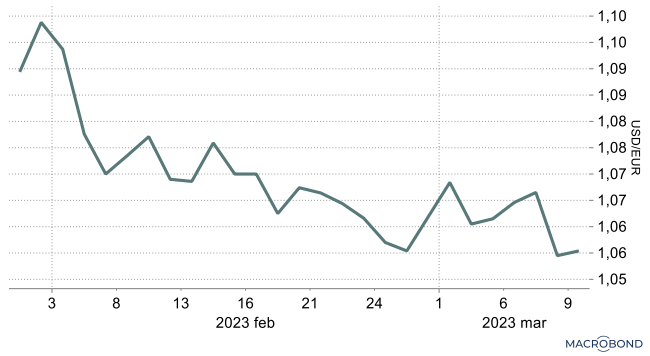

EUR/CZK

EUR/GBP

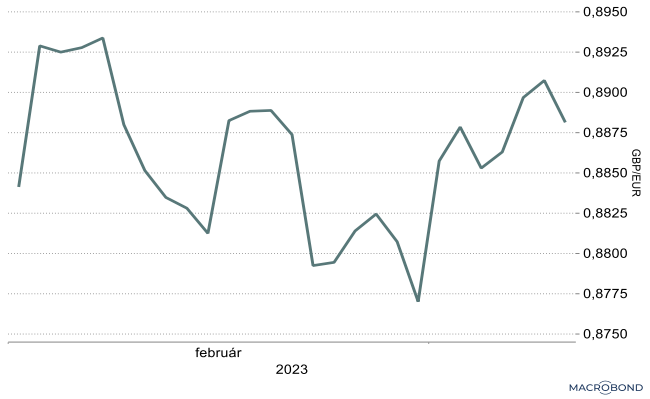

ZLATO

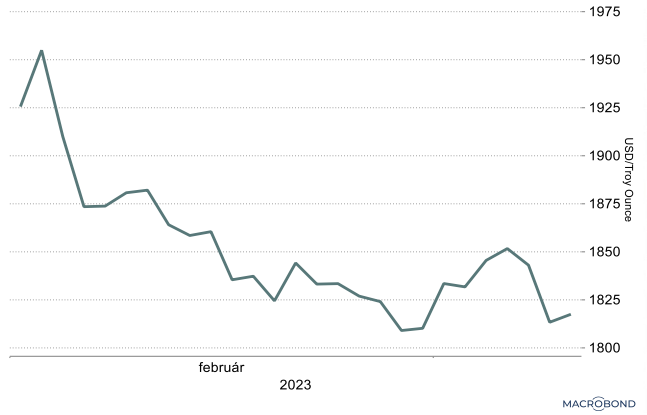

ROPA

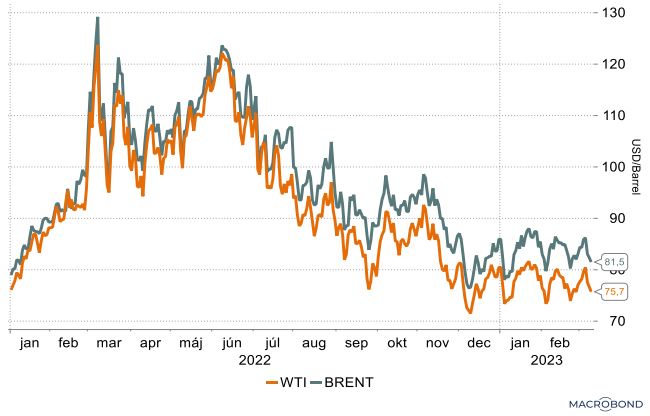

10-ROČNÉ DLHOPISY

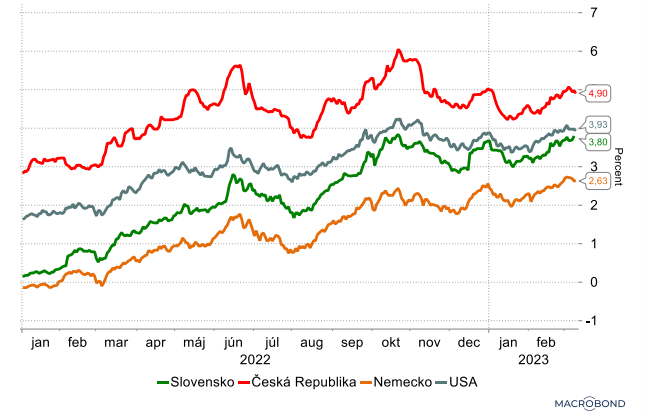

INDEXY

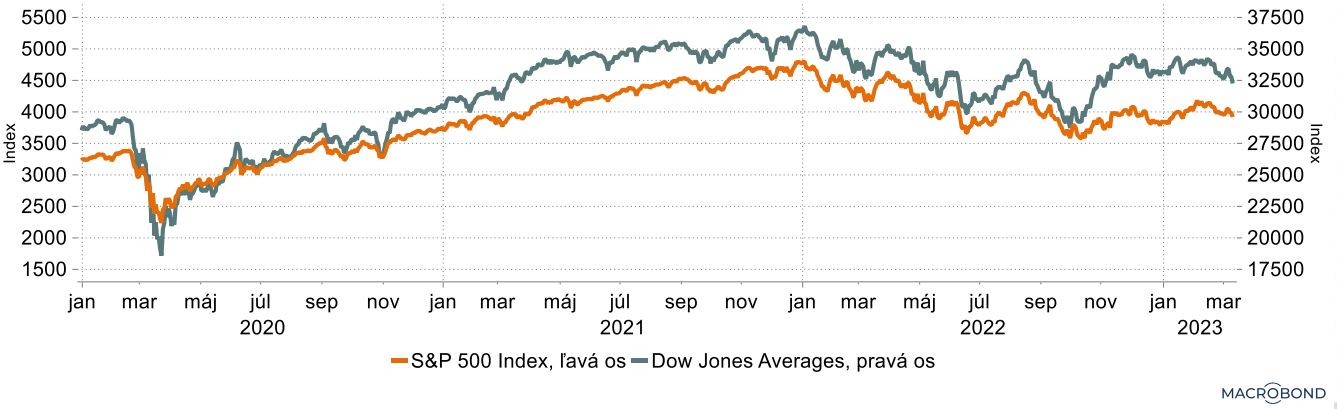

GRAF, KTORÝ NÁS ZAUJAL

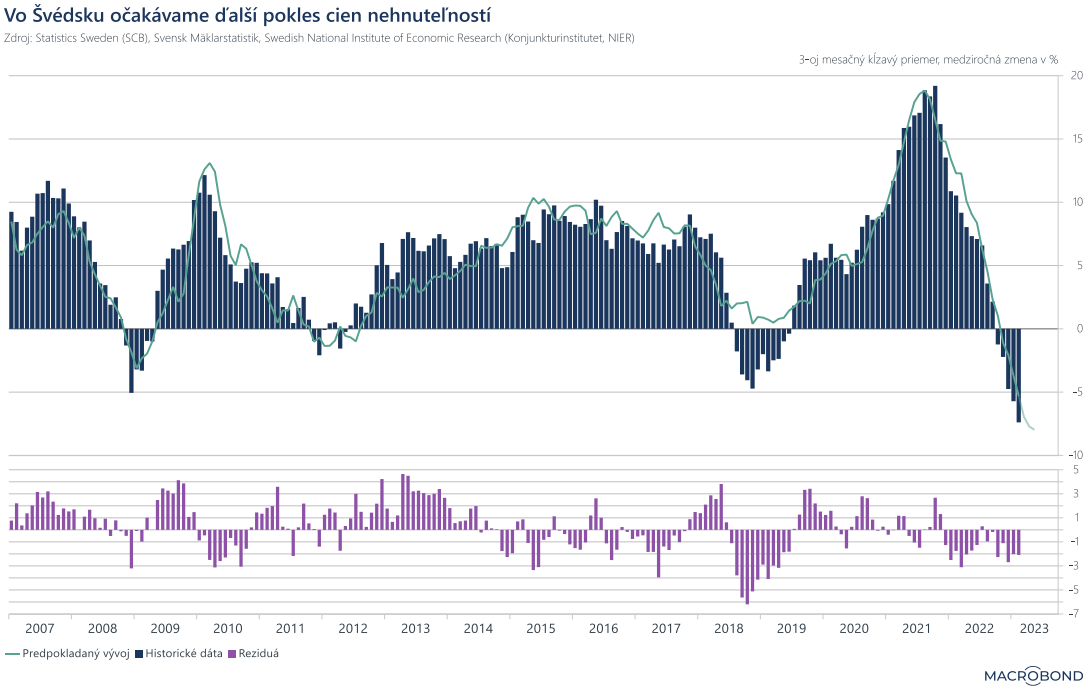

Tento dokument je publikovaný pre spoločnosti skupiny BENCONT , a môže byť reprodukovaný a ďalej šírený len s jej písomným súhlasom. Informácie v tomto dokumente boli získané z externých zdrojov, ktoré boli spoločnosťou považované za spoľahlivé.

Analytici:
Jozef Prozbík
prozbik@bencont.sk
Nebesník Martin
nebesnik@bencont.sk
Bruchánik Rudolf
bruchanik@bencont.sk
Vražda Ján
vrazda@bencont.sk

Junior analytici:
Ďurišková Petra
Maslan Martin
Vražda Martin
Huňorová Júlia
Lauko Zdenko
Vajdiarová Margita

Vajnorská 100/A
831 04 Bratislava
www.bencont.sk

BENCONT INVESTMENTS
BENCONT GROUP
BENCONT DEVELOPMENT